

ATENEU ARENYENC

Número: 102 / setembre 2023 / any XL

ISONA PASSOLA

Entrevista a la presidenta de l'Ateneu Barcelonès

**"Els Ateneus són
una eina de cohesió i
d'integració preciosa"**

40 ANYS - BUTLLETÍ

Lluís Montmany i Pau – President de l'Ateneu

Benvolguts socs i sòcies:

Ara fa un any, al penúltim butlletí, celebràvem que era el número 100 i avui tornem a estar de celebració: l'any 1983, fa exactament 40 anys, sota la presidència de **Miquel J. Llodrà**, sortia a la llum el primer número amb la finalitat de ser un element de contacte amb els socs per fer-los coneixedors de tota l'activitat de l'Ateneu i alhora oferir un espai d'opinió on tots els associats quedaven convidats a exposar els seus suggeriments i opinions.

Crec que hem de sentir-nos satisfets i orgullosos d'haver estat capaços de seguir i continuar amb aquesta eina, un butlletí – que com tot – ha anat evolucionant al llarg d'aquestes quatre dècades mirant d'adaptar-se sempre a l'actualitat de cadascun dels moments, tan tècnics com socials. Per això veureu que, amb aquest número 102, iniciem un nou canvi per modernitzar-lo i donar més cabuda a la col·laboració dels socs.

També, d'aquí a no gaires dies, el 9 de setembre, tindrem una altra celebració: **139 anys de l'Ateneu Arenyenc**. Un fet que, si analitzem els períodes difícils viscuts des de l'any 1884 fins avui, persones de moltes i diverses generacions han contribuït a convertir en realitat allò que de bon principi semblava només un somni. Cosa que ens obliga encara més a no defallir i cercar nous reptes per fer de l'Ateneu el centre cultural i social de la vila. I mirem de fer-ho programant un extens i variat cicle de conferències i debats, actuacions musicals, exposicions, sortides culturals i tota mena de cursos de formació que s'han convertit en un dels actius més importants no només de l'Ateneu sinó de la vila.

A més a més, aquest any – i com a novetat – hem organitzat un viatge a Londres en prioritat per als alumnes dels cursos d'anglès, però també ofert a tots els socs i sòcies de l'Ateneu. Hi han participat 40 viatgers i l'opinió general ha estat molt positiva, tant que de bon segur continuarem organitzant-ne algun altre de semblant.

I continuem; aquest 15 de setembre que ve, a la sala d'actes, farem la **inauguració del nou curs 23/24** amb la presentació de l'ampli ventall de cursos que oferirem acompanyats de la

majoria del professorat que n'explicarà els continguts.

I estem molt contents de fer saber que en aquesta obertura de curs ens acompanyarà la **Sra. Isona Passola**, coneguda pel seu currículum cinematogràfic, i ara **Presidenta de l'Ateneu Barcelonès**, que ens parlarà de la tasca important dels ateneus sobretot en el món cultural i formatiu. És un honor i una gran satisfacció poder comptar amb la seva presència.

A continuació teniu més informació del que hem fet i farem, així com diversos articles dels socs col·laboradors que espero i desitjo que gaudiu.

Que tingueu un bon inici de curs!

SUMARI

Editorial	pàg. 2
Entrevista	pàg. 3
Miscel·lania	pàg. 4
Cultura	pàg. 5
Formació	pàg. 6-7
Espai del soci	pàg. 8-11
El caliu de la cuina	pàg. 12

PUBLICACIÓ QUADRIMESTRAL

EDITA: Ateneu Arenyenc - Fundat a l'any 1884
 FOTOGRAFIES: Arxiu Ateneu
 IMPRESSIÓ, DISSENY I MAQUETACIÓ: Impremta Anfruns SL

Carrer Josep Anselm Clavé, 20-22 · 08350 Arenys de Mar, Barcelona
 Tel. 937.958.336 i 646.345.388 · Web: www.ateneuarenyenc.com
 Entitat registrada a la Generalitat de Catalunya amb el núm. 1243
 LLEI4/2008 del 24 d'abril de les entitats sense ànim de lucre

Maria Lluïsa "Isona" Passola i Vidal, filla de l'empresari catalanista Armengol Passola, neix a Barcelona l'any 1953, es llicencia en Història Moderna i Contemporània a la UAB i l'any 1992 funda la productora *Massa d'Or Produccions*. Ha produït llargmetratges com: *El mar, Pa negre i Incerta glòria*, i ha rebut 9 premis Goya i 13 Gaudí. També ha rebut reconeixements com: el Premi d'Honor Lluís Carulla, i la Creu de Sant Jordi; és membre d'honor de l'Acadèmia del Cinema Català i de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

ISONA PASSOLA

Productora i directora de cinema
Presidenta de l'Ateneu Barcelonès

El febrer del 2021 és nomenada Presidenta de l'Ateneu Barcelonès, esdevenint la primera dona presidenta en els seus 160 anys d'història. Per parlar amb ella anem a visitar-la a la seu de l'Ateneu Barcelonès on som rebuts a la sala de Presidència. **Encetem l'entrevista i li preguntem:**

Heu estudiat Història Moderna i Contemporània a la UAB i us dediqueu al cinema. Per què heu escollit el cinema com a mitjà d'expressió?

De tota la cultura catalana, literatura, teatre, música... el cinema és l'única disciplina que resta per normalitzar al nostre país; faig cinema històric a nivell contemporani per explicar la nostra realitat amb visió internacional i utilitzo la imatge perquè és la que arriba a més gent i més lluny.

Quina diferència hi ha entre el documental i el curtmetratge?

El documental és una eina crítica molt potent, la ficció és més emocional, cosa que no vol dir que el documental no en contingui, d'emoció, però no hi pots arribar a explicar les situacions amb una estructura dramàtica gaire exacta, gaire controlada i a través d'actors que vehiculin bé les vivències emocionals.

I aquesta voluntat de fer arribar la nostra cultura a tothom, d'on us ve?

Bé, a casa vaig viure molt de prop la cultura catalana a causa del paper que va tenir el meu pare com a promotor més important de la Nova Cançó i la influència que tot plegat va tenir en el fet d'ajudar a perdre la por de fer servir el català. Aquella època cada recital era un "meeting" i inconscientment he anat a parar a tot allò que vaig viure a casa.

La vostra feina ha estat reconeguda amb premis i distincions, què en penseu?

Els premis i les lloances no m'impresionen gens. Jo treballo en equip, amb gent molt bona. Lidero els equips, però sense ells la meua feina no valdria res. Això no vol dir pas que no rebí els premis amb il·lusió i els comparteixi. No en tinc cap a casa, els tinc tots a la productora.

"Els ateneus han tingut i tenen un paper clau en l'ascensor social de les persones que no han tingut accés a la cultura a través de cap altra via."

Com arribeu a l'Ateneu Barcelonès?

Soc sòcia de l'Ateneu des de ben jove. A casa érem família nombrosa, hi havia una gresca permanent i no estudiàvem gaire... Vivíem al costat mateix de l'Ateneu i, quan vam fer 16 anys, els pares ens en van fer socis. L'Ateneu és com casa meua.

I ara, després de la pandèmia, un moment difícil per a l'Ateneu, em van venir a buscar. Jo acabava el meu mandat a l'Acadèmia del Cinema Català després de 8 anys i estava disponible.

Us sentiu còmoda en aquesta nova responsabilitat?

Sempre he treballat des de i per la societat civil. La societat civil catalana és el veritable estat que no tenim i voldríem tenir i els ateneus han tingut i tenen un paper clau en l'ascensor social de les persones que no han tingut accés a la cultura a través de cap altra via i la cultura és la millor eina per arribar a ser i a sentir-nos lliures. Nosaltres, els dels ateneus, sabem molt bé el que vol dir això i els qui hem viscut el franquisme, encara més.

Estem veient molta gent jove ara mateix per aquí, a l'Ateneu, com ho heu aconseguit?

Avui fan la festa del final de les "Tertúlies de Joves", que en tenim 30 i estan molt vives. Aquestes tertúlies, i les seccions matinals que configuren l'Ateneu, són la nostra força i la nostra continuïtat. Per tant tenim més futur que mai. I això no només ho dic jo, ho diu la gent jove a les tertúlies que s'han muntat a l'Ateneu Barcelonès i que han rebut el premi de la Federació d'Ateneus de Catalunya.

Com hem de treballar des dels ateneus?

Els ateneus són una eina de cohesió i d'integració preciosa, però hem de transformar-los, obrir-los a més dones i a més joves. Hem de reunir la diversitat i treballar perquè la llengua i la cultura catalanes siguin de tothom. Barregem-nos!

Gràcies, Presidenta, pel vostre servei al País, a la cultura i també pel fet d'haver-nos atès tan amablement.

4 | MISCEL·LÀNIA

Durant els últims mesos, a l'Ateneu, s'han organitzat i s'organitzen tota mena d'activitats, algunes de les quals, d'arrel més tradicional, s'han dut a terme des dels inicis de l'entitat, d'altres s'han recuperat, com el Ball del Dilluns de Pasqua, i encara d'altres que s'han estrenat per primera vegada, com La Primavera Musical, tot un cicle d'activitats musicals que han revitalitzat els tres mesos de primavera.

Més de 1.000 persones han visitat l'Ateneu i han participat d'alguna de les activitats programades: exposicions, xerrades, conferències, trobades literàries, presentacions de llibres, petits concerts, trobades musicals, ballades de sardanes, sortides i viatges, balls i també tornejos esportius de billar, tennis de taula i d'escacs.

A continuació mostrem la galeria fotogràfica amb algunes de les activitats.

Per a més informació: www.ateneuarenyc.com

APROPEM LA CULTURA A L'ATENEU

Joana Asensio i Solaz - Vocal de la Secció de Cultura

Des de la secció de Cultura de l'entitat, i pensant i recollint idees i propostes de vosaltres, els socis, hem programat i anem preparant, amb l'objectiu de facilitar l'accés a la cultura, tot de projectes per tal de difondre-la amb ànim de servei. Volem dinamitzar l'entitat amb una sèrie d'activitats variades, populars, d'actualitat...en què tothom n'hi trobi del seu gust. Majoritàriament aconseguim que siguin assequibles, algunes vegades gratuïtes i d'altres a baix cost: sortides culturals, conferències, audicions... per a aquest últim trimestre de l'any.

La secció de cultura, igual que les altres seccions, és una eina essencial de cohesió social. Com Ateneu, i pensant en vosaltres, treballem per mantenir viu l'associacionisme a través d'un ampli ventall de trobades, visites culturals, audicions, taules rodones i tot d'altres activitats que ens permeten la discussió i el diàleg i que ens cohesionen i tot a la recerca que siguin del vostre interès. L'altre aspecte important de la secció és que ens mostrem oberts a establir lligams i estem oberts a iniciatives que vinguin d'altres col·lectius arenyencs.

Dividim la secció en apartats diversos i així arribem a una programació pròpia que en aquest últim trimestre de l'any consistirà en:

CAMINS D'ATENEUS

Una novetat que portarem a terme properament és un projecte de la Federació d'Ateneus de Catalunya que promou el coneixement del país a través dels seus ateneus. Així, el 28 d'octubre, la nostra entitat organitzarà una matinal anomenada CAMINS D'ATENEUS.

Farem una passejada guiada a través del nostre terme municipal visitant-ne alguns dels llocs emblemàtics i també el nostre Ateneu. I l'acabarem al Port i a les instal·lacions de Mar Esport.

EXPOSICIONS

L'entitat ofereix l'espai dedicat a exposicions a tots els associats i a les entitats locals perquè hi puguin exposar allò que creuin que pugui tenir cert interès.

Setembre: Inaugurem l'exposició de divulgació naturalista amb la qual oferirem la visita als centres educatius. Una mostra didàctica que anirà acompanyada d'una xerrada. **Fruits i llavors. Font de vida.**

Octubre: Presentarà la seva obra artística en **Quico Rossell**, soci de l'Ateneu, a l'espai d'exposicions. **Aquarel·les.**

Novembre: Hi haurà una mostra de quadres dels **alumnes de pintura i dibuix** de l'Ateneu amb temàtica diversa. I també una mostra d'un recull fotogràfic dels **40 anys de l'APA Anem-hi!**

Desembre: El també professor de fotografia, Joan Marlet presentarà: **"Dos-cents anys després. La foto analògica i el seu revelat"** Tot commemorant el segon centenari del naixement de la fotografia.

CONFERÈNCIES

Pere Planells: Documents videogràfics, projectes i vídeos experimentals de curtmetratge en dos entorns, el Maresme i les Terres ebrenques.

Intel·ligència artificial: Allò que ens semblava que era ciència ficció i ja es una realitat.

Una de ciència amb **Rafel Mollar:** Inici a la física quàntica.

Una altra sobre la interessant història de la construcció de l'Hotel Internacional.

Parlarem de gastronomia amb la **Carme Ruscalleda** acompanyada de **Joan Majó.**

MÚSICA

En ocasió dels 50 anys de la mort del músic i compositor Pau Casals, Pel·lícula fòrum: Pau, la força del silenci.

Palau de la Música catalana: El Pessebre Pau Casals. Un diumenge musical a l'Ateneu amb un grup per determinar.

El concert de Nadal a l'Ateneu amb el Cor L'Aixa.

Anada a BCN per al **Concert de Cap d'Any.**

SORTIDES CULTURALS

Per conèixer el Modernisme de Domènec i Montaner a **Reus.**

La Sortida a les Terres de Ponent: **Agramunt. Penelles. Estanys d'Ivars.**

Arribarem a desembre i, com a cloenda i com es tradició, el **Poema de Nadal**, de Josep Maria de Sagarra amb la Marta Catalan i el grup de Viva Veu.

Agraïm a totes les persones que ajuden i col·laboren en l'execució de totes les activitats.

Poden variar algunes propostes i en poden sorgir de noves, però hem treballat amb il·lusió per tal d'oferir aquesta programació amb el màxim de visibilitat.

Esperem que també us engresqui i així poder rebre el suport i complicitat de tots vosaltres quan vulgueu participar-hi.

COMENÇA EL NOU CURS

Mireia Saurí i Fenoll - Coordinadora del curs

Com a coordinadora de cursos de l'Ateneu Arenyenc, m'adreço a tots vosaltres per reflexionar sobre el camí que estem prenent com a centre cultural i destacar la importància de les nostres activitats en aquest espai únic.

Per exemple, m'agradaria esmentar alguns dels suggeriments rebuts per allargar la durada dels cursos. Però és que aquesta seva actual brevetat és un aspecte clau perquè l'Ateneu pugui impartir una àmplia gamma de propostes culturals i formatives. Aquesta diversitat ens permet abordar diferents idiomes, temàtiques i àmbits de coneixement, de manera que cada soci pugui trobar alguna cosa que el motivi i l'interessi amb uns preus assequibles.

Aquest centre cultural ens brinda un espai privilegiat per trobar-nos i interactuar amb persones que comparteixen els nostres interessos. És en aquests moments de connexió i intercanvi que l'esperit de l'Ateneu pren vida i esdevé un lloc especial per a tots nosaltres.

Vull expressar el meu agraïment a tots vosaltres per la vostra participació i dedicació al llarg del curs.

L'Ateneu és un lloc especial on la cultura, l'aprenentatge i la convivència es fusionen per crear una experiència única i significativa per a tots nosaltres.

ACTE DE PRESENTACIÓ DEL NOU CURS 2023-24

Divendres 15 de SETEMBRE, a les 19h

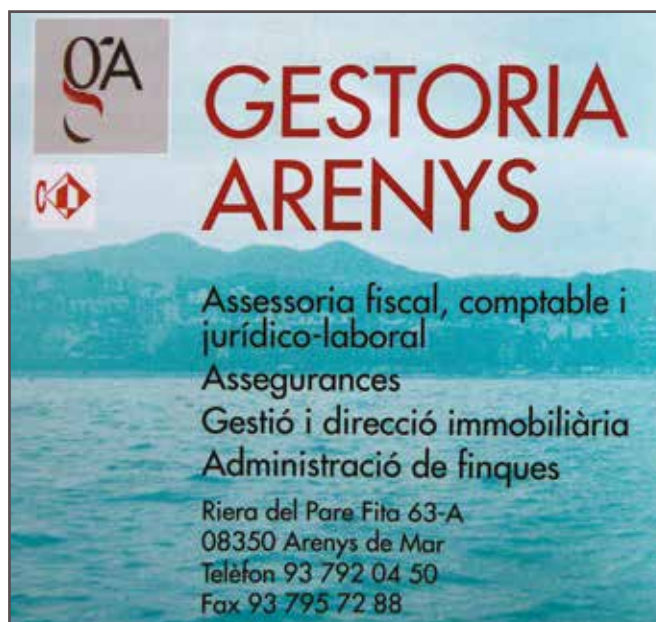
Presentat per la coordinadora dels cursos, Mireia Saurí, amb la participació del Professorat i de la Presidenta de l'Ateneu Barcelonès, Isona Passola.

Inici del Curs:

2 d'octubre de 2023

Inscripcions:

A partir del 5 de setembre

**GESTORIA
ARENYS**

Assessoria fiscal, comptable i
jurídico-laboral
Assegurances
Gestió i direcció immobiliària
Administració de finques

Riera del Pare Fita 63-A
08350 Arenys de Mar
Telèfon 93 792 04 50
Fax 93 795 72 88

Tst
TROFEOS
shopping
TORNEOS

www.tstorneos.com
686 211 599

MEDALLES personalitzades,
COPES i RESINES econòmiques

Informació i horaris del NOU CURS 2023-24

Llengües i Lletres	<ul style="list-style-type: none"> • Alemany, amb Mireia Saurí Nivell 2: Dimarts de 19h a 20h 	Tecnologia	<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisuais - Photoshop, amb Joan Marlet Dilluns d'11:30 a 13h 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Anglès, amb Karine Leurent - Nivell bàsic 1: Dilluns de 16 a 17h - Nivell bàsic 2: Dilluns de 17:15 a 18:15h 		<ul style="list-style-type: none"> • Informàtica, amb Fani Bancells Dijous de 10 a 11:30h (Cal portar el teu ordinador portàtil) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Anglès, amb Michael O'Leary - Nivell 1B: Dimecres de 16:30 a 17:30h - Nivell 2A: Dimecres de 17:45 a 18:45h - Nivell 2B: Dimecres de 19h a 20h - Nivell 3A: Dijous de 17:15 a 18:45h - Nivell 3B: Dijous de 19 a 20h 		<ul style="list-style-type: none"> • Mòbils Nivell mig amb Fani Bancells Divendres de 10 a 11h • Mòbils Nivell bàsic amb Fani Bancells Divendres d'11:15 a 12:15h 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Català per adults, amb Marta del Castillo Dimarts de 10 a 11h 		Balls, Arts, Esports i d'altres	<ul style="list-style-type: none"> • Balls, amb Núria Merino (Per a més info: Whats 628 118 378) - De Saló: Dilluns de 19:45 a 21:15h - Lady Style: Dilluns de 18:45 a 19:45h - Roda Cubana i Bachata: Dilluns de 21:15 a 22:45h
	<ul style="list-style-type: none"> • Català, Llegim! amb Marta del Castillo Dijous d'11 a 12h 			<ul style="list-style-type: none"> • Country, amb Carme Gimeno (Per a més info: Wats 647 121 451) Dimarts de 19:30 a 20:30h
	<ul style="list-style-type: none"> • Italià, amb Simone Costanzo - Nivell 2: Dijous de 17:45 a 18:45h - Nivell 3: Dijous de 19 a 20h 			<ul style="list-style-type: none"> • Dances d'arreu del món, amb Anna Xena Dimecres d'11 a 12h (8 sessions: octubre i novembre)
	<ul style="list-style-type: none"> • Francès Conversa, amb Carme Porcel Dilluns de 18:45 a 20:15h *Places exhaurides* 			<ul style="list-style-type: none"> • Swing i Lindy Hop, amb Diego Talavera (Per a més info: Whats 659 920 998) Dimecres de 19:15 a 21:15h
	<ul style="list-style-type: none"> • Francès Conversa, amb Karine Leurent Dimarts de 19:00 a 20:00h 			<ul style="list-style-type: none"> • Sardanes, amb Agustí Ruzafa Dissabte de 18 a 19:30h
	<ul style="list-style-type: none"> • Francès, amb Karine Leurent - Nivell 2A: Dimarts de 16:30 a 17:30h - Nivell 3B: Dimarts de 17:45 a 18:45h 			<ul style="list-style-type: none"> • Pintura i Dibuix, amb Fede Tenas (Per a més info: Whats 647 448 676) Dimecres de 17 a 19h
	<ul style="list-style-type: none"> • Filosofia, amb Joaquim Bretxa Dimecres d'11:30 a 13h 			<ul style="list-style-type: none"> • Bridge, amb Joan Toró - Nivell mig per iniciats Divendres de 17 a 19h
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura en Veu Alta, amb Marta Catalan Dilluns d'11 a 12h 	<ul style="list-style-type: none"> • Escacs, amb Joan Carles Cano Dissabte de 10:30 a 12h 			
<ul style="list-style-type: none"> • Literatura, amb Miquel Colomer Dilluns de 17:15 a 18:15h 	<ul style="list-style-type: none"> • Tennis de taula (infantil i juvenil) amb Pere Morillas Dijous de 17:30 a 19h i dissabte de 10:30 a 12h 			
Ciències	<ul style="list-style-type: none"> • Estimula la teva ment i també la memòria, amb Pilar Yagüe - Dimarts de 17 a 18:30h (d'oct. a gener) 			
	<ul style="list-style-type: none"> • Geologia, amb Joan Antoni Curto Dimecres de 18 a 20h 			
	<ul style="list-style-type: none"> • Història de Catalunya, amb Francesc Forn Dilluns de 18:30 a 19:30h 			
	<ul style="list-style-type: none"> • Psicologia Positiva, amb Montse Estalrich Dimarts de 17:30 a 19h (de febrer a juny) 			

ORTOGRAFIA: RIP (requiescat in pace)

Carles Solanes i Regattieri

L'**Ortografia** es defineix com al conjunt de normes d'escriptura d'una llengua. Caldria afegir que no es tracta d'una definició feta anar a la babalà. Ans el contrari. Pretén fixar unes regles que unifiquin els criteris del llenguatge escrit. Si no hi fossin, hom acabaria escrivint coses que d'altres no entendrien. És una mena de pacte per a la mútua comprensió. En diuen regles convencionals, de comú acord.

Quan érem infants tots teníem por del temut *dictat* (que segons l'època era el *dictado*).

Hom esperava el retorn del full que el mestre havia corregit amb el maleït bolígraf vermell on s'assenyalaven els errors per acció o omissió. Tot seguit, s'havien de repetir per escrit en el mateix full les paraules corregides unes quantes vegades. Per fixar coneixements, deien.

A hores d'ara, amb la invasió d'aplicacions tals com *Twitter*, *Facebook*, *Instagram* i d'altres com els *SMS*, *e-mail* i *whatsapp*, hom pot comprovar com l'Ortografia pateix el llanguiment o mort lenta.

És fàcil comprovar que ni regles ni normes ortogràfiques hi tenen cabuda. Es pot observar com les **b** i les **v**, les **s**, siguin sonores o sordes, dansen en una mena d'intercanvi de parelles: tant és escriure *urro* com *Balència*. I un munt més que no caben en aquest espai. Bé, podem deixar per al final l'**H** que, a més de tenir la mala sort d'ésser muda, s'elimina tant si es tracta de substantius com de formes verbals (un exemple: "el noi ha menjat" passa a ser "el noi a menjat". Ras i curt, l'**H** ha desaparegut en combat.

Val a dir que alguns dels usuaris d'aquestes noves tecnologies, davant les barbaritats ortogràfiques d'altres, avisen dels errors comesos. Doncs bé, la resposta, més o menys enfurismada, és que l'important és el contingut i no les normes, les quals gairebé són qualificades de feixistes i d'atemptats a la llibertat d'expressió.

En castellà antic, d'aquesta actitud en deien *mantenella e no enmendalla*.

I, és clar que podem dimanar-nos si tot això té remei o no, és clar! Doncs, home, sí, alguna cosa s'hi pot fer. Semblaria que fora bo consultar un manual de normes ortogràfiques. Però això, potser resultaria farragós.

En canvi, hi ha un sistema, clàssic, antic però vàlid, que permet una impregnació, com una mena d'osmosi, lenta però segura, que és la **LECTURA**. Constant, perseverant. Tant és que es tracti de

novel·les, contes, articles periodístics, assaigs de qualsevol tema. Tant és!

LLEGIR. Que se'ns endugui la curiositat de saber i de conèixer. I tant de bo sí, a més a més, hom, de tant en tant, consulta un llibre de normes ortogràfiques encara que sigui en una pàgina d'Internet. Tant de bo!

Tema a banda fora el llenguatge dels mòbils, la veritable *puntilla* que acaba amb el moribund. Però això ja és tema d'un altre article.

PERSONES GRANS

Mònica Danés i Roca

Hi ha un moment en la vida que veiem els altres molt més grans que nosaltres mateixos. De vegades ens parem a pensar-hi seriosament i, en canvi, n'hi ha d'altres en què es tracta tan sols d'una simple reflexió sense cap importància.

Avui dia tenim la sort que la gent gran, perquè d'alguna manera els hem d'anomenar, ja no ho són tant, de grans. Són persones que participen en múltiples i diverses activitats. I així aprofiten el seu temps fent tot allò que els agrada fer i justament això és el que fa que hàgim canviat la manera de percebre-les. Persones que tenen un teixit social molt important, culturalment molt preparades, sempre amb ganes de continuar aprenent, practicant activitats esportives que les mantenen en bona forma física, manualitats, etc. També generoses, molt generoses i agraïdes.

Aviat començarà el curs 23-24, amb les noves activitats i propostes que les entitats oferiran i que de ben segur s'ompliran en un tres i no res. I és clar que cal fer palesa també la feina que fan les juntes de totes aquestes entitats, molta feina altruista per tal d'oferir les diferents propostes per arribar a tothom.

Durant el mes d'octubre se celebrarà el mes de la Gent Gran, festa grossa. Des de la regidoria corresponent els preparen ja tot d'activitats on podran trobar-se totes les persones que hi vulguin participar, les entitats diverses i també els qui viuen a les residències. Trobada de germanor, de compartir, de salutacions i de records.

Ésser a prop de les persones grans ens omple de saviesa i ens transmet informació molt valuosa per tenir present el passat. No ens en podem oblidar.

ECONOMIA: COMBATRE LA INFLACIÓ SENSE PROVOCAR RECESSIÓ

Miquel Rubirola i Torrent

En el discurs del economistes es diferencia entre el que és una inflació causada per excés de demanda o una inflació per la banda de l'estrangulació de l'oferta. Ambdós tipus diferents d'inflació requereixen tractaments distints des de la política econòmica.

Quan la demanda agregada de l'economia es superior a l'oferta global i els factors productius estan plenament ocupats, aleshores un sobre escalfament de l'economia pot provocar inflació de demanda. Les eines adients per combatre aquesta inflació de demanda són la política monetària a través dels Bancs Centrals i la política fiscal.

En el període 2019-2022 hem viscut una conjuntura econòmica no pas de sobre escalfament de l'economia sinó de conjuntura caracteritzada per xocs d'oferta a causa de bloquejos en la cadena de subministraments durant la llarga pandèmia sanitària; el fort augment del preu del petroli i del gas; i per la guerra d'Ucraïna, les conseqüències de la qual s'han concretat sobretot en els preus de la cadena de gra i fertilitzants i la disrupció de la cadena alimentària.

En aquesta conjuntura la inflació d'oferta era inevitable en una determinada mesura i la política econòmica a aplicar s'hauria d'haver de basat més en un pacte de rendes que no pas en mesures de política monetària exclusivament. En aquestes conjuntures de crisi d'oferta, uns tipus d'interès del cost del diner més alts no fan que l'economia aportï més petroli, més automòbils elèctrics, més primeres matèries i aliments, etc.

Malauradament, els bancs centrals no es preocupen per les pujades de l'atur quan actuen dràsticament contra la inflació i sovint s'obsessionen en volen complir tant si com no amb l'objectiu de reduir la inflació al 2% en mitjana temporal. Això comporta sacrificis en l'equilibri pressupostari i control en les rendes salarials públiques i privades; i en el nivell de les pensions de jubilació.

El Banc Central Europeu, que ara té situat els tipus d'interès en el 4%, no s'hauria d'obsessionar en complir l'objectiu de reduir la inflació al 2% en mitjana temporal, ja no només pot crear una nova crisi de l'euro impulsada per les primes de risc d'alguns estats membres, sinó que pot induir l'economia a una profunda recessió. Les primeres

dades de lleu recessió a Alemanya son un clar indicador d'aquest perill.

Una inflació alta sense un pacte de rendes i repartiment dels costos de la crisi és injusta per als treballadors, els pensionistes i els rendistes. I, per contra, quan sorgeixen greus limitacions en l'oferta, com ha passat en molts sectors aquests últims quatre anys, les empreses amb un poder de mercat considerable estan més ben posicionades per aprofitar-se de la situació i augmenten de manera extraordinària els seus beneficis. Aleshores, s'esdevé més imprescindible que mai actuar en la bona direcció que és la del pacte de rendes i la de les inversions públiques estratègiques en l'àmbit de la lluita contra el canvi climàtic.

El sentit comú ens hauria de recordar que els esdeveniments més desestabilitzadors per a la majoria de la població no són la inflació moderada de l'ordre del 4%-5% matisada amb un pacte de rendes, sinó perdre el lloc de treball remunerat o patir una profunda inseguretat laboral; o tenir un cost mensual desmesurat de la hipoteca i, finalment, veure subhastada la llar. No hi ha res pitjor per als treballadors que quedar-se sense feina i ingressos o sense poder de negociació per mantenir els llocs de treball. Això és més negatiu que no pas una inflació moderada.

PER L'ESCLETXA DE LA MEMÒRIA

Josep Manuel Nogueras Iglesias

(3a part)

I la roda del temps continua girant incansablement... a les setmanes i als mesos els segueixen els anys, i avui som a les portes d'un nou segle. L'any 1897 l'Entitat ofereix als seus associats serveis de formació i esbarjo amb una bona escola i biblioteca, cafeteria i sala d'actes on es fan balls, concerts, activitats artístiques, conferències i teatre.

Però són temps difícils per a tothom, oimés quan als terribles efectes de les guerres de Cuba i Filipines, s'hi sumen els canvis socials i polítics i les conseqüències que d'aquests fets s'esdevenen afecten greument les llars. A les tertúlies del cafè, tot el que passa és tema de tenses i apassionades discussions, discussions a les quals s'afegeixen, sovint amb visions contraposades, socis que estan llegint la premsa, a voltes republicans -crítics amb la política colonial espanyola- i d'altres vegades monàrquics -de caire liberal o conservador més a favor del govern de Madrid- que de tot hi ha. Normalment és un jovenet qui enceta les converses; a en Pere se'l té per una persona ben informada i atès que va sovint a Barcelona per feina sempre porta "notícies fresques" -Espanya concedeix l'autonomia a Puerto Rico i Cuba i que tot i així Estats Units intervindrà!... o que jun anarquista ha assassinat el President Cànoves del Castillo!...- Tot és comentat i debatut entre els diversos grups de tertúlia, on normalment pot ser que hi hagi el metge Solà, els Bordes, l'Arxer... juntament amb treballadors de fàbriques de taps, de gènere de punt, pescadors i menestrals i, és clar, també periodistes locals lletraferits i gent de carrera que llegeix diàriament el diari de la capital...

L'any 1897, els arenyencs celebren amb gran satisfacció, dues importants inauguracions provinents de donacions a la vila d' il·lustres indians: l'Asil per a gent gran fundat per Antoni Torrent (Les Germanetes) i el Balneari Lloveras, donació d'Andreu Lloveras i Riera. Ensenys els periòdics es fan ressò de l'estrena de Terra Baixa, d'Àngel Guimerà; a Barcelona s'inaugura l'emblemàtic cafè Els Quatre Gats; Gràcia, Sant Martí, Sant Andreu, Sant Gervasi, Sants i Les Corts s'integren a la ciutat. A l'estranger es fan grans avenços científics: Thompson descobreix l'electró i Hoffmann i l'aspirina.

I és aquí en aquest entorn on, a empentes i rodolons i amb les eines que cadascú té a l'abast, Socis

i Junta Directiva continuen lluitant per mantenir viu l'esperit ateneista a la vila. Tot i així, el ritme d'activitats es redueix notablement. Els darrers mandats els presideix Joaquim Bombí que és reelegit en diverses ocasions i l'any 1898 en Pere M. Puig n'és Secretari. Es millora el Saló d'espectacles i, per tal d'evitar humitats, es construeixen contraparets i novament s'empapera (43). Els socis, com sempre, col·laboren amb el que poden: en Pere M. Puig Estapé pinta i estrena un seguit de decoracions per al teatre; lu Bosch Puig, Soci fundador i Soci Honorari (43), presta diners unes quantes vegades, diners que, en ser-li retornats, dona amb la condició que es realitzin obres de millora i s'institueixi un premi anual de 100 pessetes per als dos millors alumnes de l'escola; també el P. Fidel Fita, Antoni Torrent, Josep Malagarriga, Francesc Calcat, entre d'altres, fan donació de llibres per a la Biblioteca.

Per Carnaval són populars les "Rues", desfilades de disfresses de caire humorístic molt esperades i celebrades per un nombrós públic local i foraster. De l'Ateneu surt cada any una comparsa que competeix amb vistositat i enginy amb la del Casino, l'etern rival.

Al contrari d'altres activitats, el ball resulta molt concorregut. Els arenyencs volen distreure's i es deleixen per ballar, sobretot per Dijous Gras i Carnaval. A manca de funcions de teatre, el ball és fa els festius a la tarda i a la nit. La premsa local comenta: *els balls de màscares, armaren broma de bon gènere* (41), també diu, *ells sols constitueixen la festa major del hivern... L'orquestra de Cassà de la Selva amenitza els balls a la sala i els concerts al saló cafè* (42).

Com s'ha dit, l'Entitat pateix una davallada d'activitats, sobretot teatrals. El 1898, tan sols es fa funció 3 dies. La recent inauguració del nou Teatre Principal i els esdeveniments que es viuen al país, que no conviden a aquesta mena de passatemp, fan que la Secció de Teatre resti endormiscada i ensopida. Dues companyies forasteres actuen tan sols dos dies -envers els 9 dies del darrer any- i el mes de maig es fa una vetllada promoguda per l'Ajuntament "a benefici dels soldats que lluiten a Cuba i a Filipines" on col·labora una famosa contralt, la senyora Bardavío acompanyada del mestre Lloveras i on

(41). La Costa de Llevant número 8, 20 de febrer del 1898

(42). La Costa de Llevant número 9, 27 de febrer del 1898

(43). La Costa de Llevant. 24 d'abril del 1898. pàgina 13.

Francesc de P. Calbetó i Roget. Recol·lecta pàg. 317

(44). Jacint Arxer Buxalleu. Efemèrides Ateneu Arenyenc, pàg.

també Carles Xena recita un poema patriòtic; El Septet Lloveras "orquestrina" a l'Ateneu igual que els nens de les escoles de la vila (44). El drama a les colònies ja fa anys que dura, omple de tristesa i desesperació les famílies i a la vegada inflama el cor d'ateneistes i arenyencs que participen fervorosament en aquest solidari acte.

Any molt plujós, els mesos de gener, maig i setembre durant dies plou a bots i a barrals, s'inunden moltes cases de la riera i la carretera d'Arenys de Munt i la comunicació amb tren a Barcelona queda interrompuda; arriben bones notícies: es posa fi a la guerra de Filipines, (45)

L'any següent, el 1899, la Secció de teatre sembla sortir del seu abaltiment i incorpora nous actors: Roc Sala, Anton Graupera, Juan Riera, Francisco Altés, Francisco Pons, Joaquin Xena, Salvador Llorens, Ramon Buxalleu, Joan Masvidal, Francisco Grau, Remigi Massuet, Joan Fors i Miquel Prat, que interpreten obres d'autors com Anton Santiveri, Manel Ribot, o Echegaray... En total es fan funcions i vetllades set dies, de vegades tarda i nit, i es representen unes 20 obres. A l'estiu es contracten dues companyies professionals i per Nadal i Sant Esteve "Los Pastorcillos en Belén"(46)

Socis 1898. El tercer de la segona fila és Carles Xena Sala. Fotografia d'autor desconegut. Arxiu Històric de l'Ateneu Arenyenc

Mor inesperadament el Bisbe Català i l'alcalde Zenon de Pol; Joaquim Coderch, soci fundador de l'Ateneu és nomenat nou alcalde. Per cert, el dia de la Mare de Déu d'agost el nou batlle estrena "el bastón de mando", regalat a la vila pel Bisbe: "una verdadera joya, pues tiene una empunyadura de brillantes, esmeraldas y diamantes" (47); de fet, segons Josep Palomer, el

bastó és una mica menys valuós: "puño de oro y esmaltes" (48); també es reben notícies de Barcelona segons les quals una Reforma Pressupostària provoca que comerciants i industrials donin de baixa els seus negocis tot fent el que se'n diu "tancament de caixes" i que "el Gobierno" suspengui els drets dels ciutadans que viuen 17 mesos en estat de guerra. Els periòdics informen que l'exèrcit espanyol lliura l'illa de Cuba a l'exèrcit nord-americà i que Espanya ven els arxipèlags de Las Carolinas, Marianas i Palau a Alemanya. Mentrestant, les potències europees ocupen quasi la totalitat dels països africans i les tropes i vaixells dels Estats Units campen lliurement per l'Oceà Pacífic arramblant tot el que poden. Espanya, arruinada i sense il·lusió, perd definitivament les colònies i resta amb un exèrcit desfet i avergonyit davant el món, un govern desorientat i la població amb un futur incert...

Res de tot això es aliè als arenyencs, tot repercuteix i condiciona el dia a dia dels vilatans i de l'Ateneu que sent trontollar les seves estructures, però que, tot i les grans dificultats, no s'arronsa i continua endavant afrontant reptes i dificultats sense defallir en cap moment.

Continuarà, fins ben aviat.

HABITARENYS

administració de finques
i serveis immobiliaris

Joan de Pons

Rial Sa Clavella, 24 baixos 2º. 08350 Arenys de Mar
Tel./fax 93 795 86 82. e-mail: info@habitarenys.com
www.habitarenys.com

(45). Francesc de P. Calbeto i Roget. Relecta, pàgs.318 i 319
(46). Jacint Arxer Buxalleu. Efemèrides Ateneu Arenyenc, pàg.
(47). Francesc de P. Calbeto i Roget. Relecta. Pàg 320.
(48). La Vanguardia 19 d'agost de 1899, pàgina 3. Corresponsal Arenys de Mar.

COCA DE CARBASSA

M. Carme Puig i Juncà

Hi ha la creença que la carbassa ve d'Amèrica, però sigui com sigui actualment se'n cultiva a tot Europa. A principis del segle XVIII era molt preuada dins la cuina catalana.

A Mèxic, les carbasses tenen un ús cerimonial durant la festa del dia dels morts. El significat d'aquesta festa és un agraïment als déus per les collites obtingudes durant l'any.

La carbassa és molt saludable i omple de colors els plats. És rica en minerals, potassi i vitamina C. No és calòrica i és un plat econòmic. N'hi ha un munt de varietats, mides i colors.

Estem acostumats a utilitzar-la gairebé sempre en forma de crema, però la recepta que us presento a continuació és una coca dolça, molt deliciosa i sorprenent, feta amb aquest producte.

INGREDIENTS:

500 g de dauets de carbassa
4 ous
180 g de sucre
250 ml d'oli de gira-sol
500 g de farina
Canyella en pols
15 g de llevat
Un gratat de nous

ELABORACIÓ:

Coeu la carbassa al microones un parell de minuts i reserveu-la.

Bateu els ous amb el sucre. Afegiu-hi la carbassa estovada i l'oli i bateu-ho fins que us quedi una pasta fina. Incorporeu-hi la farina tamisada, la canyella i el llevat. Un cop hàgiu treballat la massa, afegiu-hi les nous picades i aboqueu-ho tot en un motlle greixat (rodó o allargat). Enforneu-ho a 180° durant 45 minuts. Empolsineu la coca amb sucre molt abans de servir-la.

I que us vagi de gust!

Dr. M. Montanyà

centre odontològic llavaneres

"El teu somriure és la nostra raó de ser"

937 926 0...

- Odontologia mínimament invasiva
- Odontologia preventiva
- Odontologia conservadora
- Endodòncia Pròtesis
- Periodòncia Estètica dental
- Ortodòncia Odontopediatria
- Cirurgia oral
- Implantologia Sedació conscient
- Radiologia digital

T. 937 926 018 603 766 391
urb. l'anel·larada, carrer de la mosia, 7 | llavaneres
info@dental-llavaneres.com | www.dental-llavaneres.com
Obert als migdies i dissabtes al matí

col·laborem amb:

BAR L'ATENEU

Esmorzars, vermuts tradicionals, plats del dia, tapes...

c/Anselm clavé, 22 - ARENYS DE MAR
pepsole71@gmail.com T.93 428 60 35